

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile
Kliimaministeeriumile
Keskkonnaagentuurile
Maa-ametile

Meie: 03.01.2024 nr 1-2/24/6057

Taastuenergia objektide avaliku kaardirakenduse loomise ettepanek

Seoses taastuenergeetikale üleminekuga ja sellest tulenevate arenduste aktiivse planeerimisega on tekkinud vajadus ning suur avalik huvi arendusi kogumahu hõlmava kaardirakenduse järele. Kaardirakenduse eesmärk oleks anda ülevaade olemasolevate, rajamisel olevate ja planeeritavate taastuenergeetika objektide (päikesepargid, tuulepargid, neid teenindavad liinid) paiknemisest Eesti territooriumil ja merealadel. EKO teeb ettepaneku luua vastav rakendus, sest Keskkonnaagentuuri hiljuti loodud ülevaade ei kata kõiki taastuenergia objekte.

Koondatav info võimaldaks hinnata taastuenergeetika arendustega kaasnevat kumulatiivset mõju rohe- ja sinivõrgustikule, samuti konkreetsete objektide sobivust looduslike tingimuste seisukohalt (nt üleujutusosalad, lindude rändepeatuspaigad jm). Ühtlasi oleks taastuenergia kaardirakendus baasiks, mille pinnalt arutada nii otsustajate kui ka avalikkusega, kus on taastuenergia arenduste ülempiir ja analüüsida maakonkurentsi seotud küsimusi.

Esmatähtis on rakenduses arendustega hõlmatud kinnistute ja merealade ruumikujude olemasolu. Oluline täiendav kasu oleks atribuutandmetes arenduse põhiliste karakteristikute kajastamisest (rajatud või planeeritavate tuulikute arv, tuulikute üldkõrgus ja kaugus üksteisest, päikesepaneelide arv, liinikoridoride pikkus-laius, liini tüüp, meretuuleparkide puhul ka vundamendi tüüp) ja vastavast menetlusinfost (millise planeeringu, projekteerimistingimuse või loaga on objekt seotud). Kiht peaks olema regulaarselt uuendatav ning vastava kuupäeva seisuga ka allalaetav, et sellega oleks võimalik teha kõigil valdkonnaga tegelevatel ametnikel ja huvirühmadel asjakohaseid GIS-analüüse. Hõlbustamiseks andmete koondamist, on ilmselt otstarbekas kaaluda planeeringute ja/või projekteerimistingimuste koostamise korraldajatele kohustuse seadmist andmed riigile (nt Keskkonnaagentuurile) vajalikus formaadis jooksvalt (st planeeringute puhul nt avalikustamisele saadetud kujul ja hiljem kehtestatud kujul) esitada.

Lisaks juba viidatud väljunditele oleks hea lisada rakendusele ka oluliste kitsenduste või konkureeriva maakasutuse mõttes olulised kihid (riigikaitse, kaitstavad alad, rohevõrgustik, üleujutusosalad, väärtuslikud põllumaad, mets).

Avalik kaardirakendus on oluline, mõistmaks taastuenergeetika arendustega kaasnevat lahendamata kitsaskohti ning maastikumuutusi. Samuti võimaldaks see igaühel tutvuda oma kodukanti juba rajatud või planeeritud arendustega ja aitaks oluliselt kaasa informeeritud arutelu tekkele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maia-Liisa Anton, Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator